Nider, Johannes: Praeceptorium divinae legis, sive Expositio decalogi
[Cologne: Ludwig von Renchen, about 1485]

Vñ cā vulnerationis reddita. vulneratū
ambo in monasteriū portauerūt. Hō em̄
iratus ē velut olla bulliēs. cui aq̄ frigida
sup̄fundenda est. Vñ ꝓuerbi. xv. Os fa
tuoꝝ ebullit stulticiam Secūdū reme
diū est silentiū. Verba ei sunt velut ligna
si saltē sint v̄ba irato displicibilia. sed ad
extinguendū ignē oꝫ materiā lignoꝝ mi
nuere. vñ Ecci. viij. Non litiges cū hoīe
litigioso. ⁊ nō strues in ignē illius ligna
Securi⁹ ꝙ̊ esset interdū ab irato recedere
qm̄ nollet ꝯburi sicut ⁊ ab igne. Ro. xij.
Nō vos defendētes carissimi ſꝫ dare locū
ire. Terciū remediū est bn̄ficiū. bn̄ficia
em̄ irato impensa sunt velut carbones ig
niti valētes ꝑ caritate ꝓximi. Jō ꝓuer.
xxv. Si esurierit inimicus tu⁹ ciba illū. si
sitierit da illi aquā bibere. prunas ei ꝯgre
gabis sup̱ caput eius. ⁊ dñs reddet tibi.

Capitulum. v.

E inuidia que

vt plurimū est cā homicidij. de
qua Job. v. Paruulum occidit inuidia.
Tria sunt principaliter vidēda. Primo
quid sit. Scd̄o quante noceat. Tercio d̄
remedijs A Quātū ad primū. In
uidia d̄r teste aug. ē odiū felicitatis aliene
Damas. lib. ij. d̄r ꝙ est tristicia d̄ alienis
bonis. Et d̄r inuidia q2 nō pōt videre bo
na alioꝝ. vñ Ambro. li. de offi. Inuidus
bono torquet̄ alieno. null⁹ aūt p̄t videre
eq̄nimiter illd̄ de quo torquet̄. Pro cui⁹
intellectu notādū s̄m Tho. ij. ij. q. xxxvj.
ꝙ inuidia est tristicia d̄ alieno bono inq̄ꝫ
tum quis aliū excedit in bono apparenti
p̄cipue de quo ē gl̄a. vel i quo hoīes appe
tūt hōrari ⁊ in opiniōe esse. inq̄ꝫtū alienū
bonū diminuere videt̄ ꝓpriā excellētiā.
B Vñ Greg. xxxj. moral. Inuidia ex
inani gl̄a vel ex sup̱bia nascit̄ qd̄ sic patꝫ
Nā cū superb⁹ inaniter gloriosus appetit
sup̱ alios excellere ⁊ magnus apparere. ⁊
ꝯgnoscit ī alio aliqd̄ bonū. tūc timet ꝙ ī
hoc ip̄m alter excellat vel sibi eq̄t̄. ⁊ tunc
tristat̄ inq̄ꝫtū hoc minuit gloriā suā ⁊ ex-
cellentiā quā h̄ret in opinione hoīm. Ex
hoc em̄ ꝙ ali⁹ in aliquo bono sibi equat̄.
aut eū excedit. ipse min⁹ gl̄iosus estimat̄
q2 tūc nō sup̱ alios ipse excellēs putatur
Exēplū. tu scis artificiū in ciuitate. venit
p̱egrin⁹ q̇ eq̄l̄r tibi vel meli⁹ te operat̄. de
quo ipse laudat̄. ſꝫ tu times eū tibi eq̄ri.
aut te excellere. ⁊ doles d̄ fama ei⁹ vel bo
no. q2 fama tua minor erit. Hec tristicia
de aliēo bono ē inuidia v̄a. ⁊ videt̄ prin
cipali⁹ esse tristicia de gl̄ia alterius inq̄ꝫtū
minuit gloriā tuā quā appetis. Sic silr̄ ē
inter diuites nobiles p̄dicatores mḡros
⁊ silēs quo ad pulcritudinē. fortitudinē.
sciētiā. vocē. deuotionē ⁊ de quocūq̄ꝫ v̄o
vel estimato bono de quo q̇s gl̄iam q̄rit.
C Scd̄o notādū s̄m Tho. vbi prius.
ꝙ cum inuidia sit tristicia d̄ alieno bono
Quadruplex est tristicia. q̇ de alienis bo-
nis in alio cognitis potest oriri. ⁊ solum
q̄rta est inuidia. Primo em̄ q̇s tristat̄
de bono alterius inq̄ꝫtū ex eo timet̄ no-
cumentū. vel sibi vel alijs bonis. ⁊ talis
tristicia non est inuidia. sed magis timo-
ris effectus. ⁊ pōt esse sine pctō ⁊ lauda-
bilis. vñ ꝓuer. xxix. In multitudine iu-
stoꝝ letabit̄ vulgus. cū impij sumpserīt
principatū gemet p̱pl̄s. Et greg. xxj. mo-
ral. Euenire plerūq̄ꝫ solet vt non amissa
caritate ⁊ īimici nos ruina letificet ⁊ rur-
sus eius gloria sine iuidie culpa ꝯtristet.
cum ⁊ ruente eo quosdā bene erigi credi-
mus. ⁊ ꝓficiente illo plerosq̄ꝫ iniuste op
primi formidamus. Secundo modo
potest quis ꝯtristari de bono alterius nō
ex eo ꝙ ipse h̄ꝫ bonuꝫ. sed ex eo ꝙ nobis
deest bonū illud qd̄ habꝫ ipse. ⁊ hoc ꝓprie
est zelus vt d̄r philosoph⁹. ij. rhetoricoꝝ.
Et si zelus iste sit circa bona honesta. lau
dabilis est. vñ. i. Coꝝ. xiiij. Emulamini
spiritualia. Et Hieronimus in epistola
ad Aletham. de instructōne filie d̄r. Ha-
beat socias cum quib⁹ addiscat quibus
inuideat. ⁊ quaꝝ laudib⁹ mordeatur vbi
sumit̄ inuidia ꝑ zelo quo q̇s d̄r incitari
ad ꝓficiendū cū melioribus. Si aūt sit de

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iii-150/0218
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG